

Ympäristöministeriön lausunto

E 6/2025 Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto maatalouden ja ruoan visiosta

8.4.2025 klo 10-11

Eija Hagelberg, erityisasiantuntija (maatalous)

Ympäristöministeriö

eija.hagelberg@gov.fi

Ympäristöstä huolehtiminen on osa huoltovarmuuttamme

- Ruokaturvan ja huoltovarmuuden varmistamiseksi tarvitsemme tulevaisuudessa ympäristönäkökulmat huomioivaa monipuolista ja monimuotoista maataloutta.
- Tuontiriippuvuuden vähentäminen tarkoittaa mm. ravinteiden kierrätyksen tehostamista.
- Tarvitaan entistä parempaa vaikuttavuutta eli kohdentamista ja kustannustehokkuutta.

Kannustavaa vai pakollista?

- CAP-järjestelmän yksinkertaistaminen on välttämätöntä.
- Balanssin löytäminen pakollisten ja kannustepohjaisten toimenpiteiden välillä ympäristötoimenpiteissä on välttämätöntä – saavutettuja ympäristöhyötyjä ei ole varaa menettää.
- Suomella on mahdollisuus kehittää CAP-strategiaansa vaikuttavuusperusteisesti – suuntaamalla esim. ekojärjestelmien tukia päästöintensiivisille alueille, kuten turvepelloille ja karjatalouteen, ja sitomalla tuki mitattuihin ilmasto- ja luontotuloksiin.

Ilmastonmuutos etenee

1) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

- Välttämätöntä huoltovarmuuden takia.
- Äärisäät kuten kuivuus, talvisateet ja tulvat sekä kasvitaudit ja tuhohyönteiset tulevat lisääntymään.
- Maan kasvukunnosta huolehtiminen tukee tuotantoa, vähentää ympäristökuormitusta ja auttaa ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

2) Ilmastonmuutoksen hillintä

- Maatalous- ja ruokasektorin tulee edistää EU:n 2040 ilmastotavoitteita.
- Biotalous on tärkeä osa fossiilitaloudesta irtautumista, mutta kaikki biomassan käyttö ei ole ilmaston ja luonnon kannalta edullista.
- Hiilenpoistumien sertifiointiasetuksen tarjoamat hiiliviljely-mallit voivat olla tulonlisä viljelijöille, mutta nykyisessä muodossaan hiiliviljelyn sertifiointisäännöt eivät vastaa riittävästi kestävästä ilmastopolitiikan vaatimukseen.

Kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttö vaatii kehittämistä

- Biologisten ja matalariskisten kasvinsuojeluaineiden ja –tekniikoiden hyväksyntää ja käyttöönottoa tulee vauhdittaa, jotta haitallisempien aineiden käyttöä voitaisiin vähentää.
- Komission mahdollinen lainsäädäntöehdotus siitä, että EU:ssa kielletyille vaarallisimmille kasvinsuojeluaineille ei jatkossa myönnettäisi tuontitoleransseja, on kannatettava aloite.
- Kasvinsuojeluaineiden käytön tulisi aina olla vasta viimeinen keino kasvinsuojelun valikoimassa. Ennakoiva kasvinsuojelu sekä täsmäviljelyn keinot vähentävät kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön tarvetta, ja näihin keinoihin tulee panostaa, niin ympäristön kuin huoltovarmuuden takia.

Lopuksi

- Kokonaisuutena Komission maatalousvisio sisältää ilmasto- ja luontopolitiikan edistämiseen tähtääviä elementtejä.
- Niiden toteutustapa jää vielä epäselväksi. Tarvitaan kansallisesti jatkopohdintaa, jotta elementeistä saadaan hyvä kokonaisuus.
- Hiiliviljely, biotalous, ekojärjestelmät ja kannustemekanismi voivat toimia ilmasto- ja luontotyön välineinä vain, jos ne rakennetaan teknisesti kestäväälle pohjalle, perustuvat vaikuttavuuteen ja sisältävät riskienhallinnan.

Kiitos

Eija Hagelberg
Erityisasiantuntija (maatalous)
Ympäristöministeriö
eija.hagelberg@gov.fi